

Schriftelijke vragen ex art. 38 RvO n.a.v. de dorpsgesprekken met inwoners uit het aardbevingsgebied.

Namens alle gemeenteraadsfracties

Op drie donderdagen eind november en december 2020 hebben veel inwoners van Ten Boer, Ten Post, Woltersum en omgeving met gemeenteraadsleden gesproken over hun ervaringen in het gasdossier. Er zijn in zes bijeenkomsten een groot aantal vragen en opmerkingen bij de raadsleden neergelegd. Al voor het kerstreces heeft de raad een aantal van de meest urgente vragen als mondelinge vragen ingediend bij het college; deze zijn op 13 januari beantwoord.

In aanvulling op de mondelinge vragen willen we als gezamenlijke raadsfracties ook een aantal schriftelijke vragen indienen. Gezien het grote aantal onderwerpen dat ingebracht is tijdens de bewonersavonden hebben wij deze vragen opgesplitst in een aantal deelonderwerpen.

Uiteindelijk zullen we de beantwoording van de vragen meenemen in de behandeling van het nieuwe lokale programma voor de versterking. Een deel van de vragen en onderwerpen ligt buiten de scope van de raad en het college, maar onder het motto 'we gaan er niet over maar zijn er wel van' kunnen we als raad gezamenlijk de signalen doorgeven aan de andere betrokken instanties en kunnen wij het college daartoe eveneens oproepen. In dat licht ook een deel van de onderstaande vragen:

Communicatie

Tijdens de dorpsbijeenkomsten hoorden we veel teleurstellende en frustrerende ervaringen van de inwoners die op communicatie terug te voeren zijn. Inwoners geven aan dat het gebrek aan communicatie of gebrekkige communicatie het vertrouwen schaadt, en dat ze er moedeloos van worden. Inwoners voelen zich bijvoorbeeld vaak niet serieus genomen in de toon van de communicatie, door de wijze van benadering en aanspreken. Dit geldt vooral bij de directe contacten, dat voor een groot gedeelte niet bij de gemeente zelf ligt (quote: "Je wordt behandeld alsof je geestelijk gestoord bent").

1. Herkent het college deze constatering? Zo ja, op welke wijze is het college van plan hierop te reageren? Op welke manier kan de communicatie vanuit de gemeente worden verbeterd, zodat inwoners zich serieus genomen voelen?

Onze inwoners laten regelmatig weten dat de communicatie rondom aardbevings schade en het versterkingsproces teleurstellend is. Duidelijk is dat de stroperigheid van het proces, de verschillende organisaties waarmee men te maken heeft, de wisseling van contactpersonen door de tijd heen en veranderende (beleids-)afspraken hierin belangrijke factoren zijn. Grootste frustratiefactor is ongetwijfeld de langdurige onduidelijkheid over de woonsituatie en de concrete aanpak daarvan. Wij begrijpen dat volledig en zijn ons daar terdege van bewust. We kunnen helaas niet alle problemen oplossen, maar investeren als gemeente wel stevig in de communicatie met onze inwoners en in goede en snelle afstemming met andere betrokken organisaties, m.n. NCG, IMG, Wierden & Borgen. Zo werken we aan eenduidige en adequate informatievoorziening. De omvang, complexiteit en grilligheid van de problematiek en de veelheid aan formele en informele communicatiekanalen blijven echter lastig.

Inwoners ervaren het leggen van contact met de verschillende instanties zoals de NCG, maar ook met de gemeente, regelmatig als lastig. Behalve over de eigen particuliere situatie heeft men steeds veel algemene vragen over de diverse regelingen, nieuwe akkoorden, etc. ("Het is een oerwoud").

2. Herkent het college dit signaal? Zo ja, welke mogelijkheden ziet het college om dit contact te verbeteren/vergemakkelijken?

Ja dit herkennen wij. Individuele vragen beantwoorden wij zo snel mogelijk in goed overleg met andere betrokken organisaties (zie bij 1). Dit geldt ook voor algemene informatievoorziening, zoals nieuwsbrieven, informatiesessies e.d. N.a.v. de recente bestuurlijke afspraken met het rijk

organiseren we informatieve webinars met algemene en gerichte informatie per dorp. Daarin geven we zo goed als we kunnen duidelijkheid en geven we inwoners de gelegenheid hun vragen te stellen. Wij merken dat dit gewaardeerd wordt.

Daarnaast heeft een deel van de inwoners van de dorpen Ten Post, Ten Boer en Woltersum bij NCG een vaste bewonersbegeleider waar de inwoner zijn/haar vragen kan stellen. Daarnaast is NCG op werkdagen telefonisch bereikbaar van 09:00 – 17:00 uur via het algemene telefoonnummer 088 – 041 44 77. Ook kunnen inwoners per e-mail contact opnemen met NCG via info@nationaalcoordinatorgroningen.nl. Alle vragen worden zo spoedig mogelijk beantwoord. Het komt voor dat het door NCG gegeven antwoord niet overeenstemt met de verwachting van de inwoner.

3. Is het college het met ons eens dat er overzicht nodig is in het complexe systeem van regelingen, akkoorden, en verantwoordelijke partijen? Hoewel de gemeente maar een onderdeel is in dit ingewikkelde systeem, ziet het college wel mogelijkheden om inwoners een duidelijk(er) overzicht te bieden? Zo ja, op welke manier?

Zeker zijn we dat met u eens. We leveren in onze informatievoorziening zoveel mogelijk maatwerk per dorp. In individuele situaties leggen we concreet uit wat afspraken betekenen en welke keuzes bewoners daarin hebben. Daarnaast delen we algemene informatie op onze website en verwijzen we naar de zeer informatieve sites van NCG en IMG. Het doet aan de complexiteit niets af, maar we hopen op deze manier mensen wel op het goede spoor te zetten.

Omdat inwoners vaak lang niks horen over de eigen situatie, over wat ze wel of niet kunnen verwachten, zijn ze onzeker over wel/niet gebruik kunnen maken van tijdelijke regelingen, bijvoorbeeld t.b.v. duurzaamheidsinvesteringen. Mensen zijn ook bang om, door het uitblijven van informatie en communicatie, subsidies mis te lopen.

4. Ziet het college manieren om inwoners actief van advies te voorzien over het al dan niet gebruik maken van een regeling? Zo ja, welke?

Ja. Zie antwoord bij vraag 2 en 3. Als inwoners voor hun eigen concrete situatie bang zijn dat ze iets missen, kunnen ze altijd contact met ons opnemen. We zullen hen zo duidelijk en volledig mogelijk informeren.

5. Op welke wijze kan het college de informatievoorziening over tijdelijke regelingen verbeteren?

Door er aandacht aan te besteden via onze diverse communicatiekanalen op het moment dat de regelingen actueel zijn. Dat doen we. Als regelingen vanuit het versterkingsprogramma actueel zijn staat op de website van NCG wie de regeling kan aanvragen en op welke wijze deze regeling aangevraagd kan worden.

Naast de ervaring van het moeilijk contact leggen, is een vaak gehoorde klacht het aantal wisselingen in contactpersonen. Bewoners geven aan dat gebiedsregisseurs en bewonersbegeleiders van zowel de gemeente als de NCG vaak maar een korte duur werkzaam zijn en dat de doorstroming van personele bezetting op deze functies hoog is, waardoor opgebouwde kennis verloren gaat. Bewoners geven aan hierdoor telkens opnieuw te moeten beginnen of telkens opnieuw hetzelfde verhaal te moeten vertellen. Men vraagt om vaste aanspreekpunten met continuïteit.

6. Is het college op de hoogte van het hoge verloop van de personele bezetting van deze functies? Zo ja, wat kan zij hier zelf aan doen en op welke manier kan zij de NCG ertoe aanzetten voor meer continuïteit te zorgen?

Dit signaal is bij ons bekend en speelt breder in het aardbevingsdossier. Ook in onze eigen organisatie hebben we gezien dat mensen om uiteenlopende redenen zijn vertrokken. Bovendien zijn organisatorische aanpassingen steeds nodig als omstandigheden en regelgeving veranderen. Zoals u weet is dat aan de orde van de dag.

Vanaf 2019 werken we aan de opbouw van een stevige en stabiele programma-organisatie. Deze heeft in de loop van 2020 goed vorm gekregen. Door zoveel mogelijk tijdelijke contracten om te zetten in vaste aanstellingen werken we aan continuïteit. Uiteraard kunnen we daarbij niet treden in persoonlijke afwegingen van medewerkers om toch om te zien naar een andere werkomgeving. Het gaat immers om de juiste persoon op de juiste plek. We moeten ons daarbij realiseren dat het werk in het aardbevingsgebied veeleisend en ook voor medewerkers soms frustrerend en belastend is. Zie hiervoor het ondanks verschenen onderzoeksrapport over de ervaringen van de professionals in het gebied.¹

Wij hebben uw vraag ook aan de NCG doorgegeven en de volgende reactie ontvangen:

De afgelopen jaren zijn er relatief weinig wisselingen geweest bij de bewonersbegeleiders binnen het Versterkingspunt Groningen. Wel zijn er wijzigingen geweest in de projectleiding, bijvoorbeeld in het project Nije Buurt in Ten Post.

Uit de dorpsbijeenkomsten werd helder dat veel inwoners geen weet hebben van de verschillende ondersteuningsmogelijkheden van de verschillende instanties. Ook de aardbevingscoaches en gebiedsregisseurs bleken voor velen onbekend.

7. Herkent het college dit signaal? Is het college het met ons eens dat er meer gedaan moet worden om de aardbevingscoaches en gebiedsregisseurs beter onder de aandacht te brengen?

We merken dat steeds meer mensen onze gebiedsregisseurs, projectmedewerkers en aardbevingscoaches² weten te vinden. Niettemin is het altijd goed om meer te doen om zo nog meer mensen te bereiken. Wij blijven op onze website en in andere communicatie-uitingen expliciet aandacht besteden aan ondersteuningsmogelijkheden, aardbevingscoaches en gebiedsregisseurs.

De site <https://versterkenenvernieuwen.groningen.nl/> blijkt bij veel inwoners nog niet bekend. Van de mensen die de site wel kennen, gaf een aantal aan dat er weinig contactgegevens op de site te vinden zijn, terwijl inwoners via deze site wel eenvoudig in contact zouden kunnen komen met de aardbevingscoaches en de gebiedsregisseurs van de gemeente.

8. Herkent het college deze signalering, en wat gaat het college eventueel doen om de bekendheid van de site te vergroten, en de mogelijkheden om via de site in contact te komen met de betrokken ambtenaren te verbeteren?

We noemen de website expliciet op bewonersbijeenkomsten (ook digitaal) en in onze nieuwsbrieven. We zijn van mening dat inwoners die actief zoeken naar informatie over de aardbevingsproblematiek in onze gemeente, zeker in staat moeten zijn de website versterkenenvernieuwen.groningen.nl te vinden. Via het contactformulier op deze site kunnen inwoners de gebiedsregisseurs onmogelijk over het hoofd zien. We zullen de mogelijkheid om via dit kanaal met de aardbevingscoaches in contact te komen vergemakkelijken.

Zorgvuldigheid

Regelmatig wordt door de inwoners melding gemaakt van een gebrek aan zorgvuldigheid van de betrokken instanties. Denk hierbij aan verkeerde informatie in dossiers, verwisselingen van gegevens, en fouten in opnames en aannames. Die onzorgvuldigheid sluit ook aan bij de veelvuldig wisselende contactpersonen. Er gaat ook regelmatig wat mis in de technische informatie in

¹ <https://www.groningsperspectief.nl/voortgang-en-voetangels-in-het-gaswinningdossier/>

² Binnenkort verschijnt een jaarrapportage van de GGD over de inzet van de aardbevingscoaches. Voorlopige cijfers over het bereik naar inwoners t/m november 2020 zijn al beschikbaar:

jan 78, feb 102, mrt 93, apr 144, mei 106, juni 97, juli 93, aug 34, sept 129, okt 170, nov 159.

rapporten. Door deze onzorgvuldigheid, verliezen mensen hun vertrouwen in verantwoordelijke organisaties. Doordat het bewoners regelmatig onmogelijk wordt gemaakt om rapporten over het eigen huis in te zien, verliest men de moed. Er komt boosheid, ongelooft en wantrouwen voor in de plaats. Men voelt zich niet serieus genomen.

9. Kent het college bovenstaande signalen en is dit onderwerp van bespreking in diverse overleggen van gemeente en NCG? Welke stappen kan het college nemen om de mate van zorgvuldigheid en transparantie (buiten de eigen gemeentelijke organisatie om) te vergroten?

We komen dit soort signalen in beperkte mate tegen. Voorbeeld: op 29 december hebben we ca. 450 brieven bezorgd met uitleg over de bestuurlijke afspraken met het rijk. Tot op dit moment hebben 6 inwoners melding gemaakt van onjuiste gegevens. Uiteraard corrigeren wij die. Wij begrijpen het dat mensen zich niet serieus genomen voelen als ze hiermee worden geconfronteerd. Wij doen er daarom alles aan om dit te voorkomen en geven signalen ook door aan andere betrokken organisaties. Wij blijven streven naar foutloos werken, maar realiseren ons dat we dit ideaal waarschijnlijk nooit gaan bereiken.

Als gemeenschap werd men gestimuleerd door een nieuwe enthousiaste projectleider om het project Duurzaamheid op te pakken. Bewoners hadden zich georganiseerd (58) en met één plan aangemeld. Na de ontvangstbevestiging eind januari 2020 is daar nooit een gevolg op gekomen.

10. Wat is de stand van zaken van het project Duurzaamheid vanuit de gemeente in relatie tot de dorpsvernieuwing in Ten Post en Woltersum?

Zowel met de inwoners van Ten Post als van Woltersum is in het afgelopen jaar veelvuldig gecommuniceerd over het onderwerp duurzaamheid. In bijeenkomsten van de Dorpstafels is dit een regelmatig terugkerend agendapunt. In beide dorpen is het thema duurzaamheid een belangrijk onderdeel van de dorpsvernieuwingsagenda. Daarnaast kunnen alle bewoners van wie het huis versterkt moet worden een beroep doen op de Rijkssubsidieregeling Energiebesparing aardbevingsbestendige woningen. Daarover informeren zowel NCG als gemeente de inwoners actief.³

Voor wat betreft Woltersum: De thematafel duurzaamheid is een actieve werkgroep bestaande uit bewoners. Inmiddels is er een energiecoöperatie opgericht, de Woltersumse Energie Coöperatie. De werkgroep wordt ondersteund door een duurzaamheidsmedewerker van de gemeente. Ook is de GREK betrokken. De werkgroep komt zeer regelmatig bijeen en draait grotendeels op eigen kracht. In 2020 is onderzoek gedaan naar het aanschaffen van een windmolen in het dorp en naar de mogelijkheid of het gemaaltje in het diepje ook op zonne-energie kan werken. In 2021 krijgt dit alles een vervolg, waarbij de inwoners zelf de regie hebben.

Voor wat betreft Ten Post: Op basis van het Masterplan Duurzaam Ten Post ondersteunt de gemeente de initiatieven vanuit het dorp voor verduurzaming. Hiervoor zijn ook middelen uit het NPG beschikbaar. In februari komt een subsidieregeling beschikbaar die het nemen van maatregelen om woningen te verduurzamen ondersteunt, aanvullend op bovengenoemde Rijksregeling. Vanwege de bestuurlijke afspraken heeft een herbezinning op de vormgeving hiervan plaatsgevonden, maar wij verwachten deze nadere regeling binnenkort te kunnen vaststellen. Wij zullen uw raad daarover informeren. Ook zijn wij voornemens om de energiecoöperatie die ook in Ten Post in oprichting is, met personele en financiële middelen te ondersteunen.

De indruk bestaat dat de zorgvuldigheid rondom de inspecties afneemt. Inwoners geven aan rondom de omgekeerde bewijslast ten aanzien van de bodemdaling het gevoel te hebben terug bij af te zijn. Ook wordt aangegeven dat fundering geen onderdeel meer uitmaakt van de inspectie.

³ <https://www.snn.nl/particulier/energiebesparing-aardbevingsbestendige-woningen>

11. Kent het college bovenstaande signalen? Op welke wijze kan het college zich inspannen voor het verschaffen van duidelijkheid ten aanzien van bovengenoemde punten?

Het betreft hier twee verschillende zaken. De IMG handelt de schademeldingen af. Als de IMG oordeelt dat verzakkingen en daarmee de schade aan de fundering niet het gevolg is van aardbevingen, dan is het aan de IMG dit oordeel te onderbouwen en zonnodig bij de rechter aannemelijk te maken. Dat beleid is al een aantal jaren zo en er zijn geen berichten bekend dat dit minder accuraat gebeurt.

De versterking gaat via de NCG. Hier is er geen sprake van omgekeerde bewijslast. De inspecties van de woningen zijn in veel gevallen al een aantal jaren geleden uitgevoerd. De NCG is nu bezig al de woningen in Woltersum te voorzien van een versterkingsadvies (VA). Intussen zijn er 100 van de 169 gereed. De VA's worden gemaakt op basis van de inspecties. Het kan zijn dat verzakkingen in de laatste twee jaar zijn verergerd en daarmee ook de schades. Dat komt pas in beeld als het VA met de woningeigenaar wordt besproken. Daardoor kan de indruk ontstaan dat de kwaliteit van de inspecties terugloopt.

Daarnaast is het ook zo dat de nu geldende NPR is geëvalueerd en bijgesteld aan de intussen opgedane ervaringen in het gehele gebied. Eén van de onderdelen die is veranderd, is de te verwachten duur van een beving en de daarbij behorende invloed op de ondergrond. Verweking van de ondergrond is in ons gebied niet meer aan de orde. Vandaar dat er in het VA wel aandacht wordt gegeven aan de fundering maar dat daar in bijna alle gevallen uitkomt dat er niets aan de fundering hoeft te gebeuren om de woning te laten voldoen aan de nu geldende NPR.

Deze funderingsproblematiek speelt specifiek in Woltersum. Daarom is de afspraak met het rijk gemaakt dat we in Woltersum een integrale aanpak ontwikkelen, waarin herstel van aardbevingsschade, versterking en funderingsproblematiek integraal worden aangepakt. Dit project is in december 2020 gestart. De inwoners van Woltersum zijn hierover geïnformeerd en worden ook meegenomen in de vervolgstappen.

Ondersteuning

Tijdens de dorpsbijeenkomsten bleek dat inwoners naast ondersteuning die wordt aangeboden op het proces, juist behoefte hebben aan technische begeleiding, bijvoorbeeld een technisch coördinator of onafhankelijk bouwbegeleider die belangen behartigt in de contacten en onderhandelingen met aannemers. Bij de versterking ontstaan regelmatig discussies over de waardering van bepaalde onderdelen van woningen en de kosten voor het terugbouwen, of het gebruik van het budget voor andere toevoegingen aan de woning of nieuwbouw. Dit is vaak een technische discussie tussen NCG, de bewoner en de eventuele aannemer. Bewoners kunnen daarbij ondersteuning krijgen van een onafhankelijke bouwbegeleider. Bij veel inwoners bleek deze mogelijkheid onbekend. Daarnaast was er waardering voor de mogelijkheid om ook psychologische ondersteuning te krijgen, maar waren er wel vragen over de financiering daarvan.

12. Is het college ervan op de hoogte dat inwoners vaak niet weten dat ze een bouwbegeleider kunnen krijgen? Hoe denkt het college over de mogelijkheid deze bouwbegeleiding standaard aan te bieden, in plaats van op aanvraag van bewoners?

De verantwoordelijkheid voor zowel de organisatie van als de communicatie over de bouwbegeleider ligt bij de NCG. Wij hebben dit signaal doorgegeven. Naar aanleiding daarvan meldt de NCG:

Bij de uitvoering van een versterkingsadvies (versterken of sloop/nieuwbouw) krijgt elke eigenaar vanuit NCG een bewonersbegeleider of bouwbegeleider toegewezen. Deze bewonersbegeleider of bouwbegeleider is de schakel tussen de eigenaar en bijvoorbeeld de aannemer. NCG biedt tijdens trajecten onafhankelijke adviseurs aan. Hierbij kunt u denken aan een bouwkundige voor bouwkundige ondersteuning en een notaris voor het regelen van de vervangende hypothecaire zekerheid bij sloop/nieuwbouwprojecten.

13. Op welke wijze zouden bewoners beter juridisch en technisch ondersteund kunnen worden in het versterkingsproces? Welke rol kan de gemeente spelen in het faciliteren hiervan?

Wij zullen signalen als deze doorgeven en inwoners adviseren en de weg wijzen als zij zich met vragen bij ons melden. Wij denken niet dat het bijdraagt aan het oplossen van problemen als wij als gemeente in de verantwoordelijkheden van andere organisaties (in dit geval NCG) treden. Zie ook antwoord vraag 12.

Inwoners van het bevingingsgebied hebben soms psychologische hulp nodig om de gevolgen van aardbevingen te kunnen verwerken. Via het IMG kunnen inwoners van het bevingingsgebied de kosten daarvan verhalen. Soms zijn de psychologische problemen echter urgent en kunnen mensen de kosten niet zelf voorschieten en achteraf verhalen. Bovendien gaven inwoners aan dat er tot wel 15 maanden overheen kan gaan voordat deze immateriële schade wordt vergoed.

14. Is het college bekend met deze problematiek? Zo ja, hoe denkt het college over de mogelijkheid om inwoners een voorschot te geven om psychologische ondersteuning te kunnen krijgen? Of ziet het college andere manieren om inwoners de psychologische ondersteuning te geven die zij eventueel nodig hebben, zonder dat zij daar maanden op moeten wachten?

Inwoners kunnen bij het IMG een aanvraag doen voor de nieuwe smartengeldregeling. Zij kunnen in aanmerking komen voor deze regeling nadat er fysieke schade is geconstateerd. De regeling gaat over immateriële schade die niet in kosten uit te drukken valt. Hierbij gaat het om sociaal-emotioneel leed zoals onzekerheid, stress en het ontbreken van perspectief. Het IMG beslist aan de hand van een bepaalde methodiek of een inwoner in aanmerking komt voor de nieuwe smartengeldregeling. Hiervoor zijn vijf factoren bepalend: 1. omvang fysieke schade, 2. veiligheid, 3. locatie, 4. afhandeldingsduur en 5. andere persoonlijke omstandigheden. Voor de 'bewijslast' kunnen extra zorgkosten of andere psychologische ondersteuningskosten bijdragen aan het persoonlijke verhaal.

De immateriële schade wordt alleen in bepaalde persoonlijke gevallen toegekend. Pas na de toetsing van de vijf factoren door het IMG is bekend of de inwoner recht heeft op de smartengeldregeling. Het IMG en niet de gemeente is uitkeerder van de regeling.

De gemeente biedt sociaal-emotionele ondersteuning voor inwoners aan met inzet van twee aardbevingencoaches in het aardbevingengebied. Zij wijzen inwoners op hun rechten op deze regeling en staan bij en ontzorgen inwoners bij hun vragen over de regeling waar nodig. In zeer schrijnende gevallen kunnen mensen via een maatwerkbudget geholpen worden.

15. Samen met ons maken verschillende inwoners zich zorgen over het stille leed achter de voordeur. Is het college het met ons eens dat actiever hulp aanbieden door aardbevingencoaches, bijvoorbeeld door bij bewoners aan te bellen, een eerste stap kan zijn? Zo ja, is hier voldoende capaciteit voor? Zo nee, welke oplossingen ziet het college om nog onzichtbare problematiek van inwoners aan te pakken?

Ondersteuning door aardbevingencoaches wordt actief aangeboden bij algemene informatie naar de inwoners. Op basis van signalen van de gebiedsregisseurs, NCG en IMG wordt proactief contact gelegd met inwoners van wie verwacht wordt dat zij dat nodig hebben. Daarbij hoort aanbellen en/of opbellen. Overigens stelt niet iedereen dat op prijs. Dus de benadering van inwoners gebeurt zeer zorgvuldig.

Daarnaast nemen de aardbevingencoaches deel aan verschillende werkgroepen en lopen zij dorpsrondes. Dit laatste is zeker in de huidige coronaperiode van groot belang.

16. Tijdens verschillende bijeenkomsten vertelden inwoners dat ze ontevreden zijn met de bewonersbegeleiding van NCG, voornamelijk vanwege het gebrek aan mandaat dat deze bewonersbegeleiders hebben. Hierdoor zouden zij niet de begeleiding kunnen bieden die inwoners nodig hebben. Herkent het college dit signaal? Is het college bereid om hierover met NCG in gesprek te gaan?

Dit signaal is herkenbaar. Ook de NCG opereert in dezelfde complexe situatie als de gemeente. In onze gesprekken met de NCG hebben wij dit ingebracht. De NCG kan daarover nu het volgende zeggen.

De bewonersbegeleiders zijn voor de inwoners het eerste aanspreekpunt binnen NCG. Het komt regelmatig voor de beleidsafspraken nog niet volledig uitgekristalliseerd zijn op het moment dat deze openbaar worden gemaakt. Een bewonersbegeleider kan een inwoner pas goed informeren en toezeggingen doen als de gemaakte beleidsafspraken ook volledig zijn uitgewerkt. Het blijft een punt van aandacht in onze operationele overleggen met de NCG.

Dorpsgemeenschap

Een andere rode draad uit de gesprekken is de hechte gemeenschapscultuur waarvan, volgens de inwoners, de betrokken instanties weinig blijkt geven die te onderkennen. Gelijke gevallen lijken ongelijk behandeld te worden. Men voelt zich in het gemeenschapsgevoel vaak niet serieus genomen (“Alsof wij zaken niet met elkaar bespreken; je hoort toch over elkaars situatie”).

Inwoners hebben regelmatig het gevoel uit elkaar gespeeld te worden, misschien dan wel niet opzettelijk, dan toch met erg weinig gevoel voor de situatie van burens/dorpsgenoten. Het kost inwoners daarom inspanning de sociale cohesie te behouden.

17. Herkent het college deze klachten en bezwaren? Zo ja, waardoor wordt dit gevoel bij bewoners veroorzaakt? Wat is volgens het college hierbij de rol van de gemeenten en de NCG om dit te voorkomen?

Wij proberen de balans te vinden tussen individuele en collectieve belangen in deze. Versterking gaat immers in de eerste plaats over het veilig maken van de woning van individuele inwoners. Keuzes die daarin gemaakt moeten worden zijn vaak niet los te zien van het dorp of de buurt. Dit kan een spanningsveld met zich meebrengen. Wij herkennen dat, zijn ons hiervan bewust en zoeken de goede balans. Makkelijk is dat niet altijd.

Overigens is door de gemeente Groningen geïnvesteerd in het aanstellen van een opbouwwerker die zich gericht bezig houdt met deze problematiek. De erkenning van het bestaan van de sociale context waarin men leeft is in haar functie slechts de eerste stap. We werken aan het uitbouwen daarvan richting het bevorderen van de sociale cohesie binnen de verschillende gemeenschappen. Moet hier niet worden opgenomen dat ALLE inwoners een woning krijgen die voldoet aan de veiligheidsnorm voor aardbevingsbestendig bouwen (=rechtsgelijkheid)? Maar dat sinds de start van de versterkingsoperatie in 2016 er veel voortschrijdend inzicht is en dat sinds 2018 besloten is dat de gaswinning versneld afgebouwd wordt? En dat door de nieuwe inzichten én versnelde afbouw van de gaswinning minder zware versterkingsmaatregelen nodig zijn?

18. Bovenstaande heeft volgens ons een sterke relatie met communicatie, maar ook omdat veel mensen in verschillende regelingen zitten. Hoe zouden inwoners beter op de hoogte gehouden kunnen worden van wat er in het dorp als geheel speelt? Zouden bewonersbijeenkomsten naar mening van het college hieraan een bijdrage kunnen leveren?

Zeker. N.a.v. de bestuurlijke afspraken en andere ontwikkelingen houden we nu een informatieve, digitale dorpenronde (zie ook antwoord bij vraag 2). In december in Ten Post, in januari in Woltersum, in februari volgens Lellens, Winneweer en Ten Boer.

Dorpsvernieuwing

Naast het versterken van de huizen en gebouwen is het voor de gemeente en de inwoners van belang dat er tegelijkertijd werk wordt gemaakt van de dorpsvernieuwing. Gelijktijdig met het versterken van de panden wordt er daarmee ook gewerkt aan het versterken van de fysieke en sociale voorzieningen en structuren in de dorpsgemeenschappen.

19. Verschillende inwoners die meepraten over de dorpsvernieuwing hebben het gevoel dat ze ten opzichte van grotere partijen (bijv. Provincie, gemeente, rijk) enkel invloed hebben op de uitwerking van kleine veranderingen, zoals het plaatsen van 'een paar verkeersborden'. Hierdoor is het moeilijk om dorpsbewoners te (blijven) motiveren om mee te doen. Hoe kijkt het college hier tegenaan? Hoe wil het college de invloed van inwoners op gemeentelijke dorpsvernieuwing waarborgen en zorgen dat inwoners gemotiveerd blijven om mee te doen

Kleine veranderingen hebben soms vergaande consequentie die afgestemd moeten worden met andere overheden zoals provincie en rijk. Maar ook moet er een goede afstemming zijn binnen de gemeentelijke organisatie. Bewoners merken dat het lang duurt en ervaren dit soms als onnodig bureaucratisch en hinderlijk in hun wil tot vooruitgang. Het lijkt dan dat de instanties het voor het zeggen hebben in plaats van de bewoners. Het is echter een noodzakelijk samenspel. Bij de gebiedsregisseurs is het signaal vanuit de dorpen bekend en zij doen er alles aan om toch gewenste veranderingen mogelijk te maken.

20. Inwoners van Woltersum vertelden dat een groot aandeel, ongeveer 600.000 euro, van hun dorpsbudget voor de dorpsvernieuwing besteed wordt aan proces- en voorbereidingskosten. Beeld is dat deelname van medewerkers van de gemeente aan werkgroepen ook vanuit dit budget plaatsvindt. Volgens inwoners is dit vooraf niet duidelijk gecommuniceerd, en dit zorgt voor teleurstelling en frustratie. Zou het college kunnen uitleggen hoe dit zit en hoe dit beeld kan zijn ontstaan? Hoe is de communicatie hierover tot nog toe verlopen en zou beter uitgelegd kunnen worden aan inwoners hoe dit zit?

In Woltersum zijn wij samen met het dorp al geruime tijd bezig om te komen tot dorpsvernieuwing. Daarvoor moeten kosten gemaakt worden om zaken voor te bereiden en te bespreken met de dorpsbewoners. De voorbereidingskosten worden niet betaald vanuit het dorpsbudget, maar vanuit de lumpsum van het rijk voor het gehele gebied. Wij zetten het dorpsbudget zoveel mogelijk in voor het dorp zelf. Allen de door het dorp zelf aangestelde onafhankelijke voorzitter van de dorpsstafels wordt betaald vanuit het dorpsbudget. Deze vraag is al een aantal malen in verschillende dorpsstafels aan de orde geweest. Daarin hebben wij dezelfde uitleg gegeven als hierboven.

21. Belangrijk onderdeel van de dorpsvernieuwing in Ten Post is de realisatie van het 'Huis van Ten Post'. Inwoners gaven aan dat de plannen steeds zijn gewijzigd omdat de voorwaarden wijzigen. Vindt het college het realiseren van het 'Huis van Ten Post' belangrijk voor het dorp, onder andere vanwege de sociale samenhang? Zo ja, op welke wijze draagt het college bij aan het realiseren van het 'Huis van Ten Post'? Zo nee, waarom niet?

Wij vinden het realiseren van het 'Huis Van Ten Post' belangrijk voor het in standhouden van de voorzieningen, de leefbaarheid en de sociale cohesie. Ook zijn wij ons ervan bewust dat een MFC belangrijk kan zijn voor de toekomst van het dorp (nieuwe inwoners) en vooral voor het bestaansrecht van de school. In het kader van de harmonisering van het sport- en accommodatiebeleid klopt het dat plannen veranderen. Subsidies en vergoedingen uit de voormalige gemeente Ten Boer vervallen per 2021 en het nieuwe beleid betekent o.a. lagere vergoedingen en een hogere huur voor de sportvelden. Dit is van invloed op de exploitatie. Daarnaast is er een NPG-subsidie aangevraagd voor 1000m2 MFC en in de onlangs door de themagroep afgeronde PvE gaat men uit van 1700m2. Dit betekent een investeringstekort, waar we als gemeente een oplossing voor moeten vinden. Datzelfde geldt voor een mogelijk exploitatietekort.

22. Ziet het college mogelijkheden om in het kader van dorpsvernieuwing en in het licht van het realiseren van het 'Huis van Ten Post' en de extra wisselwoningen bij het dorp, plannen te maken voor een 'rondweg', zodat het doorgaand verkeer niet door het dorp komt? Zo nee, waarom niet?

Niets is onmogelijk, maar het aanleggen van een rondweg raakt aan veel verschillende belangen, die niet altijd parallel zullen lopen. Dat vergt een zorgvuldige afweging en een uitgebreide procedure. Het is bovendien zeer kostbaar. Wij hebben op dit moment niet de indruk dat de verkeersproblematiek in Ten Post dermate groot en urgent is dat dit planvorming rechtvaardigt. Er is op dit moment ook geen budget voor een rondweg beschikbaar. Daar komt bij dat de B. Kuiperweg, waarover het hier gaat, een provinciale weg is.

Er zijn wel NPG-middelen beschikbaar voor het veilig inrichten van de B. Kuipersweg, Stadsweg en Rijksweg. Deze middelen worden o.a. ingezet voor een veilige route voor de basisschool leerlingen vanuit de Nije Buurt e.o. naar het Huis Van Ten Post. Dit is een voorwaarde bij de realisering ervan.

23. In hoeverre zullen de andere dorpen ook worden ondersteund in een traject van dorpsvernieuwing?

Buiten de dorpen Ten Post en Woltersum wordt er in nauwe samenwerking met het gebiedsteam Ten Boer hard gewerkt aan de dorpsvernieuwingen in de overige dorpen in het gebied. Met alle dorpen zijn hierover al gesprekken gevoerd.

Bestuurlijke samenwerking tussen Gemeente, NCG, IMG en Ministerie

Tot slot zijn er bij de diverse bijeenkomsten door inwoners vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de manier waarop de betrokken partijen met elkaar samenwerken. Daarbij gaat het om onduidelijkheid over de verschillende taken en verantwoordelijkheden.

24. Inwoners merken het gebrek aan integraliteit tussen schade(afhandeling) en versterking. Bijvoorbeeld, volgens verschillende inwoners is in hun versterkingsadviezen de (vaak meervoudige) schade aan hun woningen niet meegenomen en zijn hun funderingen niet onderzocht. Vertrouwen in de versterkingsaanpak wordt daarmee geschaad en bewoners voelen zich daardoor minder veilig in hun eigen huis. Is het college het met ons eens dat herstel en versterking integraal aangepakt dient te worden? Welke mogelijkheden ziet het college om deze integraliteit te versterken? En kan het college zich hiervoor inspannen in de richting van het Rijk/de verantwoordelijke instanties.

Zoals hierboven vermeld (zie vraag 11) hebben we een afspraak voor een dergelijke integrale aanpak gemaakt voor Woltersum. Wij merken dat hiervoor enthousiasme ontstaat, maar de resultaten moeten nog blijken. Als deze integrale aanpak succesvol is, kan dit tot navolging leiden. Wij zullen in ons overleg met de collega-gemeenten en het rijk successen en leerpunten zeker delen en ons beijveren voor het verbeteren van de aanpak. Daarbij moeten we overigens steeds afwegen of de tijd en energie die iedere verandering kost, opweegt tegen de te verwachten verbetering in termen van snelheid en integraliteit.

Overig

25. Een specifiek punt dat naar voren kwam tijdens de dorpsgesprekken was het te laag B-budget. Diverse inwoners lopen er tegenaan dat het B-budget niet voldoende is en de inwoner daarom keuzes moet maken die daarmee samenhangen. Kent het college deze signalen? Op welke wijze kunnen inwoners hierbij ondersteund worden?

Ook bij ons is het signaal gekomen dat bewoners ervaren dat het B-budget niet toereikend is. Hierover hebben wij contact met het NCG.

Het B-budget is het bedrag dat eigenaren ontvangen om hun nieuwe woning in te richten (zoals keuken, badkamer, wand- en vloerafwerking) vergelijkbaar als hun huidige woning. In dit bedrag zitten ook alle onderdelen van een woning die niet standaard bij de woning horen, maar wel aanwezig zijn in de huidige woning. Hierbij kunt u denken aan bijvoorbeeld een dakkapel of een schuifpui die een eigenaar ooit heeft laten plaatsen. Deze eigenaar ontvangt – als zijn woning wordt gesloopt - in het B-budget een bedrag om een vergelijkbare dakkapel of schuifpui terug te laten plaatsen. Als blijkt dat het B-budget voor bijvoorbeeld een vergelijkbare nieuwe keuken niet voldoende zou zijn, dan voert NCG een marktconformiteitstoets uit. Blijkt uit deze toets dat de aannemer/leverancier marktconforme prijzen hanteert én de nieuwe keuken vergelijkbaar is met de huidige keuken dan wordt het B-budget door NCG aangepast. Bijvoorbeeld: heeft de huidige keuken geen vaatwasser en de eigenaar wil graag in de nieuwe keuken een vaatwasser, dan is het bedrag voor een vaatwasser niet opgenomen in het B-budget.

De gezamenlijke raadsfracties stellen deze vragen ter aanvulling op de mondelinge vragen die we hebben besproken op woensdag 13 januari. Het is onze gezamenlijke intentie om de opgehaalde ervaringen en voorstellen vanuit de bewonersbijeenkomsten en de antwoorden op de door ons gestelde vragen mee te nemen in de bespreking van het nieuwe lokaal plan van aanpak voor de versterking. Met de beantwoording van onze vragen kan het college alvast aangeven welke onderdelen zij al hebben onderkend en op welke wijze zij van plan zijn dit te verwerken in zowel de huidige praktijk als in het nieuwe lokaal plan van aanpak voor de versterking. Daarbij dient opgemerkt te worden dat er vanuit de gemeente en zeer gedreven ambtenaren ook zaken goed gaan, maar deze vragen zich logischerwijs richten op wat nog beter kan. Daarvoor geldt dat zeker een deel van de zaken die de revue passeren weliswaar zaken zijn waar inwoners tegenaan lopen en mee te maken hebben, maar die niet uitsluitend binnen- of zelfs geheel buiten de scope van de gemeente (en dus het college) vallen, maar daarmee verdient het nog steeds onverminderd onze aandacht en inzet om het voor inwoners zo goed mogelijk te doen.

Groenlinks:	Lieke Schoutens
PvdA:	Julian Bushof
D66:	Tom Rustebiel
SP:	Jimmy Dijk
VVD:	Ietje Jacobs-Setz
ChristenUnie:	Peter Rebergen
Partij vd Dieren:	Terence van Zoelen
CDA:	Herman Pieter Ubbens
100% Groningen:	Marjet Woldhuis
Stadspartij:	René Staijen
Student en Stad:	Marten Duit
PVV:	Ton van Kesteren